

BALAJI ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.
Telefonszám: 45.

Bácsalmási és délpécsi megyei érdekl. politikai napilap.

Felelős szerkesztő:

Vitéz FEHÉRVÁRY DEZSŐ

Előfizetés egy hónapra 30000 K

Egyes példányszám ára 1500 K

Megjelenik hetköznaponként délután 12 órakor.

KARÁCSONY.

Karácsony éjszakájának csodálatos varázsa éji hatalmába a lelkeket. A hívő szívekben újra ott ragyog a napkeleti csillag és hívít bennük az egyszerű pásztorok és a háromkirályok (vezéredet) átmelgítő szeretete, reménye, bizodalma, öröme.

Csodálatos, csodálatos éjszaka! Közel kétezer esztendő merült el a végtelenségben az emberiség Megváltójának születése óta és a századok hosszú sora nem vakithatta el ez éjszaka (gi) fényét, nem homályosíthatta el e világtörténelmi esemény jelentőségét. Emult és hiúságok hiúsága lett a régi világtudalmak minden almodott dicsősége, hatalma, erőszaka; ma csak a történettudósok észak a romjaikba omlott korok maradványai után, de a Karácsonyi éjszakán megszületett Megváltó birodalma elevenebben és hatóbban él ma is a szívekben, mint valaha. Az emberi „világbirodalmak” szűk földrajzi területre korlátozódva alig virultak egy-egy emberöltőn át, legtöbbször egy kivételes emberi egyéniség vezérlő hatalma alatt; a Megváltó birodalma emberi alakjában is több száz millió élő egyedet nevezhet tagjának és a földkerekség minden részét átfogja.

Ez az emberileg is legnagyobb birodalom, az Egyház, Karácsony varázslatos szépségű éjszakáján a kétezer éves

multból átszűrődő napkeleti csillag vezérlő fénye által vezettetik a dicsőséges jövő felé. Az Egyház tagjai, a hívők, az emberi történelem tanulságai-ból is látják, hogy minden emulik, csak az Egyház szívlája áll ellen megvívhatatlannul az idők ostromának; minden dicsőség mulékony láng, felgyulladó lidércfény, csak az Egyház ténye, csak az Egyház igazsága, csak a napkeleti csillag vezérlő sugara marad időtlen időkre, az örökkévalóság.

És megmarad épségben minden viszotagság után azoknak a reménye is, akik az Egyházra támaszkodva biznak a megváltás erejében. Mi megtépett, megcsufolt, egymástól répy világtáj felé szét sodort magyarok híón tekintünk az Egyházra és rendületlenül hiszünk a megváltásban, annak tisztító és felemelő erejében.

Hiszük a megváltást mint vallásunk alapvető tanát, de hiszük emberi életünk változásában is.

Hiszük, hogy jön megváltás a mi nyomoruságossá szakadt egyéni életünkben is. Jönni fog a megváltás és a mi sok-sok küzködésünk, nélkülözésünk, hiabavaló nekifutásaink elnyerik végre a méltó bért. Lesz még emberibb sorsunk az elszenvedett évek után. Az a megszámlálhatatlan család, amely ma az országban nyomorogva

tölti a karácsonyestét, vagy értékeit eladva és eladósodva hoz némi látszat derüt a testi szenvedésektől barázdált arcra, az a sok gyermek, akiknek karácsonyi örömeért a szülők nem sajiáltak semmi fáradságot, semmi agyongyórtortást, nem élhet másként egy pillanatot sem a jövőnek, csak úgy, hogy élteti őket a megváltás reménye, a sors jobbfordulásának bizodalma. A nyomorgó egyének és családok éltetője, reánykeltője a karácsonyest, a megváltás erősítő tudata.

De a társadalmak is megváltásért epednek. Valami rétegetes ördögi kéz oly zürzavarát támasztott a társadalmak rétegeiben, hogy azok tele gyaruvá, gyűlölettel néznek szembe egymással és minden pillanatban egymásra rontani készek. A megértés, türelmesség számüzve, erkölcsi züllésnek nem is lassu folyamata mossa alá társadalmunkat, mely fokról-fokra stüllyed a mindent elárasztani akaró iszap felé. Ez a társadalom már nem bizhatik a maga erejében, ennek a társadalomnak megváltásra van szüksége, hogy életképessé galvanizálódjék.

És hogy vannak a népek, nemzetek? Meggörnyedten hordják sorsuk terhét, legyenek akár legyőzöttek, akár győzők. A legyőzött nemzetek a sívár jelen minden vigasztalanságával vannak sujtva, a

győző hatalmak pihenését rémes látomások, kinzó lelkiismeretfurdalások, fárasztó víziók gyötrik, hogy a sors kereke fordulni fog.

És eme népek sorában a magyar nemzet van legjobban sujva. Szétdarabolva területében, népességében. Ott áll a kárörvendő szomszédok gunyolódásai között megalázva, megcsufolva. Hajdani dicsősége ormáról a mélységbe taszítva. És a magyar nemzet e lesújtott állapotában hiez a megváltásban. A megváltás gondolata az egyedüli, ami még megmaradt számára. Es ez a gondolat annál erősebb tényezőjévé válik lelkivilágának, minél nyilvánvalóbbá válik, hogy mai földrajzi területén megrögződve nemcsak saját faja létének állandó harcosa, hanem az Egyháznak is e'örse Európa délkeletén. Beekelődve a keleti egyházak népei közé, a magyar a fegyverviselője a nyugati kereszténységnek.

Faji és kulturabeli ellenségek között szorongva, a magyar nemzet hitét a megváltásban csak erősítik a múlt évek. Megváltás a lealázó sorsból, megváltás az örökös küzdelemből: ez minden vágya, reménye.

A szenvedő magyarság hitel néz vissza a kétezeréves e'ötti történelmi karácsonyi éjszaka fényességére és e hitben megerősödve földi sorsa megváltását is várva-várja.

Kattarinka József és Fia

ingyen kaphat 1 pár szép cipőt, ha nagy cipőáruházában karácsonyi ocasiãoban vásárol.

Hócipők
Sárcipők
Estélyi cipők
Strapa cipők
olcsó árakon.

N. B. Minden vásárolt pár cipő után 1 sorsjegyet kap, minden 100 vevő között 1 pár cipő lesz kisorsolva

Sehol jobbat, sehol olcsóbban nem vásárolhat, mint

FISCHER PÁL

divatüzletében. Figyelje árainkat! Nézze meg kirakatainkat!

Karácsonyi ajándéknak megfelelő, minden cikkben békébéli minőségű árut ajánlunk

HÖLGYEKNEK:		(Árak ezer koronában)	FÉRFIAKNAK:	
Kalapot színes düfínből	—	100	Kalapot fekete vagy színeset	—
Selyemsálát minden színben	—	75	Sapkát vastag bolyaszövetből	—
Harisnyát selyemmuslinból minden színben	—	38	Ingot esikost vagy simaszínűt 2 gallérral	—
Fátyol selyemflórából minden színben	—	47	Fehér v. színesesikó selyem mellél 2 gallérral	140
Kéztyűt félig béleltet, színeset	—	30	Puha gallért jó minőségben	—
Kölni vizet „Molnar-Moser”-ét	—	12	Zoknit sima színekben	—
Bőrkalap modelljeink érkeztek; antilop bőrből is, minden színben	—	—	Bokavédőt bőrből, minden színben	—

Különös figyelmet érdemelnek a most érkezett manikűr és fésűkészleteink! Köztük mellények, svetterek, sálak és sapkák, ernyő, sétatob, illatszer és szappan. Bőrdivanyok: bankótarca, női kóztáska, borenasztal ridikül remek választékban. CANDÉ hí- és sárcipő: női, gyermek, férfi, békébéli minőség, olcsó árban kapható. Bőrleábszárvédő, zsebkendő, selyemzsebkendő kapható. Bőrkezyűből óriási választék! A legjobbat adjuk legolcsóbban.

Tulfokoztak a városi adóhivatali tisztviselők munkateljesítményét.

Még este 11 órákor is dolgoznak a tisztviselők.

Az utóbbi időben nagy feltűnést keltett az a körülmény, hogy a városi adóhivatal ablakaiból még az éjjeli órákban is fény szűrődik ki. Érdeklődtünk a dolog iránt és megtudtuk azt, hogy az adóhivatalban a hivatalos 8 órai munkaidőn túl is munka folyik egész az éjjeli órákig. Meglepődve vettük tudomásul ezt az információt, hogy az agyonszanált és megéghetetlen kevésbé elegendően dotált tisztviselők munkateljesítménye annyira túl fokozták az adóhivatalban állandóan számítási munkát végeznek. Ez annyira kemeríti agyukat, hogy még a nyolc órai munkaidőnek is nagyobb pihenés kell ahhoz, hogy az agy minden túl megerőltetés nélkül működhessen. Vajon helyes-e ez a túl fokozott munka? Ezt mindenestre mérlegelés tárgyává kell tenni az illetékeseknek. Véleményünk szerint ez az állapot sokáig nem maradhat meg és valamiképpen orvoslást kíván.

— Budapesti ifj. Vöröskereszt központ karácsonyi ajándéka az áll. tanítóképző intézet és a városi polg. iskola növendékeinek. Szilágyi János ifj. vörös kereszt egyesület tanárelnök címére napi nappal 120 kg. súlyú szeretet adomány érkezett, hogy karácsonyi ajándéknak — azért a nagyszabású előadásért, melyet az áll. tanítóképző intézet dec. 6-iki Mikulás estjével produkált, a polg. isk. pedig minden kritikát megálló karácsonyi vásárt rendezett — a ferent nevezett intézet növendékei között ossza szét. A láda szeretet adomány amerikai testvéreink küldeménye és a legkülönfélébb amerikai tárgyakat és játékokat tartalmazza.

SELYEM FLOOR
női harisnya minden színben párként 48 ezer korona Eckertnél.

Játékarút
legolcsóbban vehet
ECKERT-nél.

A megszállt Bácskában és Banatban a magyar és német pártok erős aktivitásba lépnek.

Minden kerületükben állítanak jelöltet. A bunyevác-sokác párt bomlása

— Ujvidéki alkalmi tudósítónktól. —

A bácskai és bánági Magyar Párt is megejtette a végleges jelöléseket. Jelölteket fog állítani Becskerekben, a becskerek-i járásban, az alibunari, becei, kanizsai és módosi járásokban is. Listavezetők lesznek: dr. Várady Imre, dr. Graber László, Tóth Ferenc fazekasmester, Dániel Ádám kereskedő és dr. Végh Lajos ügyvéd. Arra vonatkozólag, hogy melyik járásban kit jelölnek, még nem döntöttek.

A német párt is megejtette összes jelöléseit. A jelöltek dr. Kraft István Fehertemplom és Pancsova számára, a Szerémség számára dr. Graszi György, Becskerek, Kikinda számára dr. Neu-

Jugoszláviában feloszlatták a kisebbségi pártokat

A választási előharcok hevesen dunnak Jugoszláviában. A kormány minden eszközt felhasznál arra, hogy az ellenlék erejét meggyen-

ner, Zombor számára dr. Kraft István, Ujvidék számára dr. Mozer Ferenc, Marburg Czilli számára Schauer Ferenc és Eszék számára dr. Mozer Ferenc, Zimonyban szintén dr. Mozer János volt polgármestert jelölték.

A Radics-párt bácskai jelölései még ismeretlenek, csak annyi bizonyos, hogy Radicsot Szabadkán jelölik.

A sokác-bunyevác párt két részre szakadt, az egyik rész a régi, név alatt a másik pedig katolikus néppárt neven veszi fel a harcot.

Lapzártakor kapjuk a M. T. I. híret, mely szerint

gitse. Így elrendelte a kisebbségi pártok, a magyar és német pártnak feloszlátását.

Január elején mégis megkapják a közalkalmazottak a segélyüket.

A legilletékesebb helyről nyert információk szerint Bud János megtalálta a tisztviselői segélyek fedezetét. Így hát január elején már ki is fogják azt utalni.

A nyugati áramlat időközönként végigsöpri országunkat. Egy ilyen kedvező áramlat érte iparunkat és kereskedelmünket is az elmúlt évek folyamán. Angliából jött, ahol a kereskedelmi vállalatok özöne képezi az ország pénzügyi támaszát. Lordok egyéb méltóságok üzik a különböző foglalkozási ágakat. Ez az áramlat felmelegítette országunk ipari és kereskedelmi légkörét, mert a kézimunka és egyéb ipar a középosztálynál nagy előszertre talált. Bizskeséggel tele ül most már az a kvalifikált magyar asszony a szövölgéphez, fenkölt ambícióval horgolja csipkeit és megértő magyar önértéssel zaka-

totatja varrógépét. Tiszán tülön nem egy erettségizett ember húzza fel a polgár ruhát. Örömmel vesszük az áramlatot, mely városunk tekintélyes iparát is igazdagította ilyen együlekkel. Legutóbb Ritter Gyula főszolgabíró neje nyitott Baján női divattermet. Idők ez, és mindenképpen örvendetes, mert a felfogások egészséges változására mutat.

— Nyersbőr ezen is csak kivételi engedéllyel exportálható. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a még mindig fennálló rendkívüli helyzetre való tekintettel január 1-én tül is mindennemű nyers, marha, borjú- és lótor csupán külön kivételi engedély alapján viheto ki.

Közigazgatási jegyzőt választottak Kelebián.

A kelebiai ujonnan alakult köp. viselőtestület megejtette részben a községi tisztviselők választását. Egyelőre csak a községi vezető jegyző székét töltötték be. A december 23-án lezajlott választás eredményeképpen Gille András lett a kelebiai vezetőjegyző. Az adóügyi jegyzői állás betöltésére nem választották meg a hivatalos jelöltet és így más jelölt híján az adóügyi jegyző választása elmaradt.

Klár Zoltán letartóztatását indítványozta az ügyészség.

A fcsjvédő klubban történt revolveres merénylet hősei Pályi Endre dr., Rác Vilmos dr. és Klár Zoltán dr. ellen a rendőrség vizsgálatot indított. Az elítelt jelenleg csak Klár Zoltán ellen folytatja a rendőrség, a másik kettő ellen beszüntették. Klár Zoltán ügyét a rendőrség áttette a kir. ügyészségre, hol Meszner Tivadar dr. ügyészségi alelnök megejtette Klár Zoltán ellen indítványát. Az iratokat áttette a budapesti kir. törvényszék vizsgálóbírájához, akinél indítványozta dr. Klár Zoltán előzetes letartóztatását szándékos emberölés kísérletének erős fei dulásban való elkövetése címén. A vizsgálóbíró csak a kihallgatás után dönt dr. Klár előzetes letartóztatása kérdésében.

— A Mansz a karácsonyi ünnepekre 7 munkásának karácsonyi ajándékot adott. A női munkások ruhászövetet, a férfiak pénzt s valamennyien 50—50 kg tüt. A kiosztást Jacquemot Miksáné védnőknő jelenlétében a Mansz elnöke dr. Donhofferné intézte.

Sodronylábtörő és sodrony ágybétét
legjobb és legolcsóbb.
UTRY PÁL FIAI
sodronyáru telepe Baja.

A Szociális Misszió Társulat karácsonyestje.

89 kis gyermek boldog karácsonya.

A karácsonyi adakozások záróakusaként rendezte meg a Szociális Misszió Társulat és leányegylete a kat. Leányklubkarácsonyestjét. Az igazán bensőséges ünnepséget Csendes éj, boldog éj... elénkjésével kezdette meg a leányklub. Ezután Desics Ilorika szavait meleg átérzéssel egy költeményt, majd dr. Gonczik Kálmán esperes plébános mondott szívbemarkoló, könnyeket fakasztó beszédet. A megjelent szegénysorsuakhoz intézett szavaival: egyesüljünk a születő Jézus szeretetében, tanítson meg bennünket egymás megbecsülésére... bezárt beszéde után megkezdődött a ruhák, cipők és sütemények és szerető cirógatások kiosztása a Leányklub tagjai által. Ez alkalommal 39 pár cipőt 15 fiuruhát és 35 leányruhát osztott ki a Szociális Misszió Társulat. Minden gyermek egy csomag süteményt is kapott.

A vármegye központi választmányi bizottságának ülése.

A vármegye központi választmányi bizottsága december 23-án dr. Szabovlyevits Dusan kormányfőtanácsos alispán elnökletével ülést tartott, amelyen a 4 nemzetgyűlési képviselői kerület választónak 1925. évre érvénytelé bíró névjegyzékét vizsgálták felül és fogadták el.

Hazilag készített, zamatosan fűszerezett

hentes áru

házi zsir és naponta friss I. rendű teavaj,

rum, likőr, palack borok kaphatók
Első Bácskai Életmiserüzletés Falatozóban (Városház épület).

Röfösüzetek:

Legnagyobb választék, legkedvezőbb árak:

Welchner Lőrinc

Bazsábot király-nó-utca 6.

Mezőgazdasági gépek

legmegbízhatóbb raktárak:

Schmidt Márton Fia

Baja, Csirfuss-utca 42-44.

Kormányzói elismerés a nemzeti hadsereg minden tagjának.

A legfelsőbb Hadur hadparancsban üdvözlí a honvédséget

Horthy Miklós kormányzó a magyar királyi honvédséghez hadparancsot intézett, amelyben teljes elismerését tudatja a honvédség minden tagjával.

A HADPARANCS

így szól:

„A magyar nemzeti hadsereg megalakulása óta eltelt öt évre visszapillantva, örömmel állapítom meg, hogy a magyar királyi honvédség megszervezésében és felépítésében elértek azt a fokot, amely az ország fegyveres erejének további nyugodt és egészséges fejlődését biztosítja.

Szívem teljes melegével köszöntöm a honvédség tisztikarát, altisztjeit és legénységét, mert az

ő hű kötelességteljesítésüknek, önzetlen, lángoló hazaszereletből származó odaadásuknak és fáradtságot nem ismerő munkásságuknak köszönhető, hogy ezen eredmény a rendkívül nehéz viszonyok dacára elérhető volt.

A siker a honvédség valamennyi tagja együttes munkájának eredménye; egyesek tevékenységét külön kiemelni a haza szolgálatában szerzett érdemek közül ez esetben majdnem lehetetlen.

Ezért a honvédség valamennyi tagjának fejezem ki elismerésemet és hálámat.

Kelt Budapesten, 1924. évi december hó 19. napján.

Horthy s. k.

Január 31 ig lehet jelentkezni a budapesti nemzetközi vásárra.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara április 18 tól 27 ig rendezti igen széles keretek között a budapesti nemzetközi vásárt. A kiállítani szándékozók a kül- és belföldi vállalatok részéről olyan nagy számban érdeklődtek már eddig is a vásár iránt, hogy a budapesti vezetőség szükségessé látta az iparkamaraon kívül még az új műcsarnokot, a mezőgazdasági múzeum egy részét, valamint a köröscsarnokok helyiségeit is igénybe venni a vásár céljaira.

A vásár külföldi látogatottságát 85 külföldön működő cég igyekezik már is biztosítani. A jelentkezők határideje január 31. Érdeklődni lehet az illetékes kereskedelmi és iparkamaraon kívül a budapesti kereskedelmi és iparkamara nemzetközi vásárosztályánál. (Budapest, V., Szemere-u. 6.)

A Kath. Legényegylet karácsonya. Karácsony ünnepén az egyesület tagjai zászló alatt vonulnak a belvárosi templomba a fél 12 órai sz. misére, mely alatt az egyesület énekkara egyházi énekeket ad elő. Karácsony másnapján este 8 órakor családias jellegű karácsonyfa ünnepély és teaestély lesz.

URANIA MOZGÓKÉPSZINHAZ.

December 25 én, csütörtökön d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor.

A Mississippi rabjai

(Üldözöttén a nagyvilágba...)
Gyönyörű filmregény 7 felv.
Két kis lovak. Burieszk 2 felv.

Zürichi jegyzés.

(1924. dec. 24. délelőtt.)

Zürichben 100 magyar koronáért 0'0070 svájci frankot fizettek.

A Magyar Nemzeti Bank

hivatalos árfolyamai dec. 24. délelőtt

Egy darab	Eladás	Vétel
	magyar korona	
Dollár	72320	72400
Dinár	1679	1690
Szokol	2195	2215
Lei	378	380
Német márka*	17245	17396
Lira	3139	3169
Angol font	242.000	247.000
Oszt. korona	10280	10380
Svájci frank	14105	14240
Lengyel márka	---	---
Hollandi forint	29355	29605
Francia frank	3942	3962
Napoleon ar.	---	---

*A jegyzés egybillió papírmárkára vonatkozik.

Legelőbb karácsonyi ajándék az illatszer,

s mégis ez a nők legnagyobb öröme!

Eredeti francia illatszerek az Apolló-illatszertárban!

COTY

az Apolló-illatszertárban!

Nagy tombola a Daloskör Szilveszterestjén.

A bajai Daloskör december 31 én tartja a Nemzetiben tombolával egybekötött S ilveszter estjét. A tombola arányaiban messze felülmúlja a tavalyit. A tombolatárgyak praktikusok. Katonics Antal és Takács Vilmos egy-egy malacot, Kelle Ferenc fakereskedő 5 métermázsza vagott fát házhozszállítva, Jerkó Sándor 25 kg. nullás lisztet, dr. Székely Alfréd és Leó egy sárgarézt török kávéfőző készletet, dr. Ritter Gyuláné női ruhaszalonja egy értékes női blúz és Sándor László fél öl fát adományozott. Az adományok egész serege érkezett még a tombola rendezőhöz.

Cérna floor férfi	Jó és olcsó
SOCKNI	harisnyát
párja 36 ezer korona	csak
ECKERT-nél.	ECKERT-nél vehet.

A bajai szegényház karácsonya.

A városi szegényházban élő munkaképtelen aggjaink karácsonyát a nemes áldozatkészség várszolja a békesség és szeretet ünnepevé.

A szegényházi öregek karácsonyi ellátására nemesszívű adakozók és a városi szegényügyi bizottság gyűjtése szereztek meg a szükséges anyagiakat.

Ki kell emelnünk az áldozatkész adakozók közül Tománovits György földbirtokost, ki a szegényház karácsonyára 1 zsák nulláslisztet, 7 kg. mákot, 6 liter lekvárt és 3 kg. cukrot adományozott. A szociális társulat kiosztása által pedig 70 szegény gyermeknek juttatott karácsonyi kalácscsomagot.

— A karácsonyi ünnepek egyik leginpozánsabb eseménye lesz az alsóvárosi szivgarda előadása. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg, de ez a körülmény nem csodálható, mert több ízben kifejezésre juttatta a kis gárda gondos vezetésének szép eredményeit. Eddigi szereplése inkább családias jelleggel bírt és most lép első ízben az érdeklődő nagyközönség elé. Az előadás nemcsak erkölcsnevelő céllal bír, hanem a jótékonyt is kifejezésre juttatja, amennyiben a gárda minden egyes tagját megjutalmazza. Főképpen nagy suijt helyez a hadiárvákra és hadiözvegyek, rokkantak gyermekeinek felségélyezésére, kik között nagy értékű ruhaneműt oszt ki.

Művészi lakásberendezések legjobb, legfinomabb kivitelben:

Műasztalosok Szövetkezeténél

Budapest, IV., Kristóf-tér 2. I. em. Figyelmeztetés! Uccai üzlethelyiségünk nincsen.

Szilágyi Ilona

pipere, illatszer, kézimunka, előnyomda üzlete

B A J A.

Központi szálló épületében.

Allandóan raktáron: gobelin képek, párnakelimek, előhívott goblek, mindenfajta mintakönyvek: flet, klópl, thesa horgolt kötött könyvek, lapok, mindegyikhez cernák, selymek, tűk.

Kézimunka előnyomdában legutolsó divat szerinti minták, női fehérnemű ágynemű, ruhaminták, díszpárnák, milliók, futók, ágyterítők, függönyök, hozzávaló pamutok, gyapjuk, cérnák.

Nagyválaszték női harisnyakban rövidárak díszarabaszatok, gombok, évrészek, mindenfajta gyöngyök, fitelek, ruhazsinorok, kézimunka motírozáshoz, arany-ezüst színes zsinorok — fésűárak, hajszattok, hajtak stb.

Parfümök és kölnik, dekára is kaphatók, bel- és külföldi parfümök, kölnik, adjusztával, arekenőcsök, puderek, pirosítók, fogkrémek szájviziek, szappanok, irigátorok, tömlők s mindenfajta gumikrak.

Elismerten legjobb áruit rendkívüli olcsó árakon árusítja Bruszt Lajos divatüzlete.

		NŐI		Telefonszám: 242.		FÉRFI	
Selyemharisnya	55 ezer K.	Cilinderbásonykalap	380 ezer K.	Gyapjukalap	95 ezer K.	Nyakkendő	10 ezer K.
Pamutharisnya	22	Divaternyő	290	Zokni	7	Ing selyemmelőjű	15
Filckalap	220	Keztyű	30	Bokavédő	72	Gallér (oroszlanis)	18

Gyönyörű szép flu „mackó ruhák”, Hameri bőrkeztyűk, Gyukits férfikalapok, selyemsálak érkeztek

SPORT.

Őszi szezon után.

A „BSE”, Turul és a BMTE.

BSE

Ma 17 éves, rég' nagymultu egyesület, mely a játékos veszteséget illetően is vezet a bajai egyesületek előtt. Jelenleg a bajai alosztály bajnokság első helyezettje, de ha az első osztályhoz (Pécs) akar jutni, úgy egy második csapattal kell felfrissülnie. Érdekes, hogy az egyesületnél nem a football dominálja a helyzetet, hanem az uszás. Az egyesület irányítója a kitűnő Duna Déli (Baja) uszókerületnek. A BSE. büszke is az uszósportjára, kipihul az arca minden BSE sportembernek, amikor arról beszélnek. Az uszósporttal nagy terve vannak a BSE-nek és az irányítása alatt álló uszókerületnek. Mivel Baján az uszósportnak a természet adománya által meg van a legkedvezőbb lehetősége, ezért mi itt is kérjük a bajai testnevelési bizottságot, hogy a bajai uszókerülettel karöltve vegye pirtfogó kezébe a bajai uszósportot és tegye azt, mint Eger tette, a városunk testi kulturájának oszlopává.

A birkózást ez ideig csak a BSE kultiválja. Az agilis szakosztály a jövőre már több birkózóversenyt rendez, amelyre már rég megkezdte az előkészületeket. Az atléta gárdája, az idei szezonban igen gyöngén szerepel, de a fiatal atléták szerepléséhez sok reményt fűznek az egyesületben. A vívószakosztályra szintén nagy gondot fordít a BSE. Ezenkívül van tenisz szakosztálya, de itt is a versenypálya hiánya tétlenségre kárhoztatja a sok fiatal kezdő versenyzőt. Az egyesület sorsa bármiként is alakult a nehézség 17 esztendő alatt mindig megmutatta, hogy a magyar vidéki nagy egyesületek eljéhez tartozik.

Turul.

Ez évben kezdte pályafutását. A footballban szintén a bajai alosztályhoz tartozik, ahol igen jól szerepel. A Turul a football mellett az atléta gárdájának kiképzésére fordított nagy gondot és így igen szép, pezsgő atletikai élet folyt az egyesületben. Az atletikai szakosztály a tömegsportot látotta szem előtt és igen figyelmeztető, szép eredményeket ért el és ezzel megcáfolta azt a Baján sokak által hangoztatott elvet, hogy az atletikának nincsen talaja nálunk. Most már csak az

Akció indul meg a Jugoszláviában lévő műemlékek áthozatala érdekében.

Baján helyeznék el a zombori Schweidl és Rákóczi szobrot

A legközelebbi közgyűlésen Fehér Lőrinc bizottsági tag indítványt nyújt be, hogy a törvényhatósági bizottság feliratot intézzen a magyar kormányhoz, amelyben felkéri, hogy lépjen érintkezésbe diplomáciai úton a jugoszláv kormánnyal azon műemlékek megszerzése érdekében, melyek a megszállott Bácskában a szerb államnak szemet szurtnak.

Amint értesültünk, a zombori Schweidl- és a Rákóczi-szobrot Baján állítanák fel, ha a magyar kormány diplomáciai összeköttetése sikerrel jár.

Üdvözljük ezen indítványt, amely a nemzeti műemlékeinket védi és a megbecsülésben kiérdemelt méltó helyet akar biztosítani számukra. Bizunk benne, hogy ez az akció sikerrel fog végződni.

legyen az egyesület szeme előtt, versenyeket rendezni és az atlétákat versenyekre küldeni. A téli szünet alatt a vívás is megindult az egyesületben és így itt is intenzív munka folyik. A többi szakosztályokban, kivált az uszánál, nem igen láttunk munkát, de reméljük és hisszük, hogy a jövő évben már más lesz itt is a helyzet. E mellett az egyesület levante szakosztálya nagy figyelmet érdemel.

BMTE.

Az egyesület footballon kívül uszással és atletikával foglalkozik, de meg nem olyan keretekben, mint amivel az öt éves múlt után kellene. Ez bizonyára nem a saját hibájukból származó és rováutra nem is lehet írni, amennyiben a foglalkozásbeli munkásságuk annyira leköti az egyesület tagjait, hogy tréningre nem igen juthatnak. És hiány munkából hazatérve edzés a pihenés.

H. I.

Kérjen Wellner Alpakka- ezüst evőeszközt.

Legjobb ezüstpótló.

Kapható mindenütt.

Szücs- és szörmeáru.

legdivatosabb, legszebb

Mormer Ferencnél.

Baja, Erzsébet királyné-u. 57. szám.

Vasöntő:

Gépalkatrészek, motorok, golyós csapágyak.

Schmidt Márton Fiai

Baja, Czifrusz Ferenc-utca 42-44.

Rövid- és divatárak:

legelőcsöbben, legjobban bevezethető:

Bajai Áruforgalmi r. t.

Vörösmarty-utca 4.

Iparosok, kereskedők rovata.

Az üzletek nyitvatartási idejének szabályozása.

U.ébbi időben úgy a kormány mint az egyes közigazgatási hatóságok igen sokat foglalkoznak a nyílt árusítási üzletek nyitvatartási idejének szabályozásával. Ez a kérdés ugyanis teljesen szabályozatlan, mert a gyakorlati élet 1917. évből származó kormányrendeleten, amely még a szénhiányra és a világitási nehézségekre való figyelemmel készült, teljesen túltette magát. A kereskedelmi és iparkamara értesülése szerint a kereskedelemügyi minisztérium legközelebb új rendeletet készült kibocsájtani, amely a kérdést országosan szabályozza. Magától értetődőleg a rendelet különbséget fog tenni a városok és tisztán mezőgazdasági jellegű községek között, ahol nyáron a munkaidő jóval korábban kezdődik. A rendelet kibocsájtása előtt a minisztérium javaslatlételre fogja felszólítani a kereskedelmi és iparkamarákat. Celszerű volna, ha a kamara munkájának megkönnyítése végett az egyes ipari és kereskedelmi egyesületek javaslatukat külön felszólítás bevétele nélkül beküldenék a kamarához.

— Rossz volt a kereskedők idei karácsonyi vására. Valahány kereskedővel beszélünk az idei karácsonyi vásárról, mindannyi egy lemondó kézmozdulattal felelt. Tehát az idei karácsonyi vásár sem elégitette ki a kereskedők várakozását. Valamennyi mind egybehangzóan ennek okát csak egyben látja, a nagybánztelenségben, mely ma az uszósodó állapot. A jobb vásár reményét némileg táplálta az a hír, hogy a közalkalmazottak rendkívüli segélyt kapnak. Mert, hogy ez végleg befagyott, ezzel együtt a kereskedői remények is megfagyottak.

— A kórházi betegek karácsonya. Baja város közkórházának sápadt arcú, ágyban fekvő, szenvedésektől megtört lakói szereteteiktől távol a kórterem négy fala közt várják az üdvözítő kis Jézus enyhületet hozó jövetelét. Gyűlöletük ma talán fájdalmasabb mint máskor, mert a szent estét nem lölthetik családi otthonukban, mint ezeltől. De a kedves nővérek szeretetteljes kedvességgel otthont varázsoltak számukra karácsonyfa felállításával, melynek gyertyái bevilágították a meggyötört lelkébe, csillapító balszámot szórva. Kedves és megható ünnep volt ez szombaton délután négy órakor a kórházban.

— A szentjánosi Leánykör december 28 án vasarnap jótékony-célú előadást rendez, melyre az érdeklődőket ezuton hívja meg a rendezőség.

— A vármegye rendes téli közgyűlése január 5-én lesz. A tárgysorozat most van összeállítva alatt.

— A vármegye igazoló választmányi bizottsága december 29 én ülést tart. Az értekezlet tárgya az új megyei virilisek kijelölése.

— Bonyhád kövezőre áldoz. Bonyhád nagyközség mindenkor áldozatkész képviselőtestülete még az idei év költségvetésébe 10.000 aranykoronát vett fel utcáinak kövezésére. Tervebe vették az új falat meghosszabbítását az egész községre, ugyancsak a főbb utak és terek befásítását.

— Shilling és garas az új osztrák pénzegység. A pénzügyi és költségvetési bizottság ma tárgyalta a shilling törvényt. Ausztriában a korona helyett shilling, a fillér helyett pedig a garas (Grosche) pénzegységet vezetik be. A 10 és 20 ezer koronás váltópénzeket már garasokkal váltják be.

ZSOLDOS magánfolyam

Budapest, VII. D. hány-u. 48.

Telefon: J. 124-7.

Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

3/2 hold szántó

a várostól 10 perc és egy telek eladó.

Damjanich-utca 37. szám.

Választás malacok

Szilveszterre kaphatók

Bende Imre-utca 7. szám.

Előjegyzések délelőtt 8-11-ig

özy. Klein Józsefné.

Messias.

Bellehemi tájon,
Ezer csillag támad,
Bellehemi éjszakában
Pásztorok tanyáznak...

Elpihent a nyíj is,
Hűs szellő se lebben;
Tűz körül a kis bojtárok
Szunnyadoznak esendben...

Csak az öreg pásztor
Út fönn egymagában:
Imádkozik halkán, halkán
Csillag éjszakában...

A két szeme könnyes,
Szíve vágyó bínát:
„Jőjj el edes Üdvözítőnk!
A szenvedők várnak...”

Sanyaru a sorsunk,
Reménységünk árva.
Földönfutó hús szegénynek
Sokajlás az álma.

„Jőjj el Messiasunk!
Szívünk kíván régen...
Örvendezzék árva, özvegy
Igaz békességben.”

S im tgi kar zendül:
— D esőség Istennek!
Áldás, béke és a földön
A hívó embernek...

Angyal szívat szólat:
Pásztorok keljete!
Bellehemi istállóba
Sietve menjete!

„Jászolban fekszik ott
Megráttó Istenek
Imádjátok szent örömmel
S vig notát zengjete...”

S pásztorok vig dallal
Gyorsan úra keltek.
Bellehemi istállóban
Jézuskára lettek...

Mi is Őt keressük
Igy karácsony tájba...
S megtaláljuk szívünk mélyén
Szeretembe zárva...

Birinyi József.

Mi lesz a kézműves-szervezeti reformmal?

Valkó Lajos kereskedelemügyi miniszter még október végén egy ankétot hívott össze az ugynevezett kézműves kamarai mozgalom megbeszélése tárgyában. A két napos ankéton az a vélemény alakult ki, hogy egy központi jellegű kézműipari szerv létesítése célszerű volna, de azt nem szabad olyan aggadalnat keltő formában létrehozni, hogy más szervezetekkel a surlódásoknak és összeütközéseknek lehetősége álljon elő. Rámutattak a megjelenetek arra is, hogy a reformnak ki kell terjednie nem csupán a szervre, hanem az ipartestületekre is, melyekben legközvetlenebb

módon bonyolódik le a kisiparosság élete. A különböző vélemények meghallgatása után Valkó miniszter az ankétot a következő kijelentéssel zárta be: Az összes érdekelt meggyeznek abban, hogy szükség van egy központi szervre, amely azonban nem viselheti a kamarai címet és jellegét, nem érintheti a meglévő kereskedelmi és iparkamarák jogait és hatáskörét és melynek fenntartásánál mellőzhető lesz az iparosságának egyénenként új illetékekkel való megterhelése. Kialakult a vélemény abban a tekintetben is, hogy mindenekelőtt szükség van az ipartestületek reformjára, melynek keretében a tervezett központi ügye is kielégítően megvalósítható lesz. A re-

form alapelveinek kidolgozására egy hat tagú bizottság fog kiküldetni, amelynek javaslatait a miniszter közölni fogja az érdekeltséggel és azt egy újabb ankéton fogja megtárgyalni.

Noha a miniszternek e kijelentése óta már másfél hónap eltelt, a hattagú bizottság delegálása még mindig nem történt meg, pedig nagyon helyes volna, ha végre volna már egy olyan komoly tervezet, amelynek alapján tényleg foglalkozni lehessen a kisipari szervezetek reformjának az ügyével. Kívánatos volna ez annál inkább is, mert csak így lehet remélni ennek a sok izgatottságot kiváltott kérdésnek nyugvóponttra juttatását.

A Szent Korona és a legfelsőbb kegyuri jog.

Irta: Vákár P. Arthur dr.
m. kir. koronánagyfőtanácsos

Napjainkban sok szó esik a legfelsőbb kegyuri jogról s vitára ad alkalmat, hogy a királyi hatalom gyakorlása szüneteljen, miképpen áll a legfelsőbb kegyuri jog s hogy ez a jog a királyi hatalom gyakorlásának szünetelésével szünetel-e?

A római katolikus egyház életében sokszor folyt vita a királyi kegyuri jog gyakorlásáról s nem egyszer történt meg az, hogy egyes konkrét esetekből kifolyólag a Szentszék és a királyi udvar között nézeteltérések merültek föl.

Pázmány Péter érseki kormányzata alatt a pozsonyi prépostság betöltése körül merültek föl nézeteltérések s a lefolytatott vita tisztázta azt a tényt, hogy a „kegyuri jog Magyarország királyának adományoztatott” s 1627-ben az erdélyi püspök kinevezésével kapcsolatban II. Ferdinánd a következőkben válaszolt a Szentszéknek: *„Örömmel értesülünk affélől, hogy Ő Szentsége jogunkat, amit mint Magyarország törvényes királya bírunk, vita tárgyává tenni nem kívánja.”* Ezekből s az Egyház alkotmányos életének további folyamán történektől megállapítható, hogy a királyi jog a kegyuri jogot is abszorbeálta s valahányszor a kegyuri jog gyakorlásával élni kellett, mindannyiszor a királyi jog élt és érvényesült.

Mіндеzen jogok azonban a Szent Koronához tapadtak s annak elválaszthatatlan részét képezték. A királyi jogok szerzésében s annak gyakorlásában a király személye és a Szent Korona érvényesültek. Feloszthatatlan és elválaszthatatlan egység volt az a jog, amely a Szent Koronában élt és az abból kiáradó jog gyakorlása révén vált élő joggá.

Amikor tehát a Szent Korona kegyuri jogát a Szent Korona viselője utján gyakorolta, a király tulajdonképpen a Szent Korona teljességét, inkarnációját vitte bele az élő jogba. A királyi jogok gyakorlása nem apaszthatta, nem meríthette ki a jogok forrását, mert a „Magyar Szent Korona tana” értelmében a Szent Korona jogának forrása kiapadhatatlan.

A Szent Korona maga által és magában bírja az erőt, a világosságot, a hatalmat, a jogot; mert a magyar Szent Korona maga az erő, a világosság, a hatalom, a jog!...

A kegyuri jog tehát a Szent Koronán s ha a materialisztikus életrendelése szerint a Szent Koronának nem volna egy személyi, élő testiség szerinti bírlalója, a Szent Koronához fűződő jogok akkor is élnének.

A „Membrum Sacrae Coronae” nemesak úgy értelmezendő, hogy a Szent Koronának részese minden magyar ember, hanem ugysis értelmezze dő, hogy a Szent Korona ereje, joga nem szünetelhet akkor sem, ha a király nincs, ha a király lemond, vagy meghal.

A királyi jog egész teljességében tovább él a Szent Koronával és azokban az intézményekben, amelyek a magyar Szent Korona jogán születtek, élnek és működnek.

A magyar Szent Korona tana semmi ujjal sem helyettesíthető, de nem is téveszthető össze. Ha tehát a magyar alkotmány, történelem és magyar közjog, mint élő és fejlődő valóság, királyi jogok között joggyakorlás szempontjából a kegyuri jogot keresi: akkor a kulfőhöz, a Szent Koronához kell a jogokért folyamodnia.

A magyar alkotmány, történelem azért oly evangéliumi erejű; azért ad feleletet mindenkinek, aki hozzá tiszta szívvel közeledik; azért ad mindenre kinyilatkoztatásszerű választ: mert a Szent Korona maga az alkotmánytörténelem.

A karácsonyi szent harsonák között legyen elég ennyi, amit a magyar élet forrásáról, a Szent Koronáról mondani akartunk.

Kinek mit hoz a krisztkindli.

Vojnics Ferenc dr. polgármesternek posztógyári szőnyeget a hivatali szobájába.

Posztógyárnak újabb közterület építkezés céljaira. A házhelyigénylők majd csak ígéretet kapnak telek helyett.

Szász Otónak 100 szegényt kosztra és így leszállíthatják a szegényadót.

Klein Résznek egy pótvásáretet az üzlete elé.

Rojcsányi bácsinak egy felszólalási utasítást, melyet csak közgyűléseken használhat. Esetleg ha jó lesz, kap még egy új szócsövet is.

Bajai Péternek újabb gesztusokat.

Gyarmati Emilnek forgalmiadó reformot és egy patika építési engedélyt a tűztoronyban.

Fodor Károly szerkesztőnek keresztény fájvédő képviselőt.

Az újságnó kollégáknak dupla fizetést, új holdkor.

Fehér Lőrincnek párbér bizottsági elnökséget.

A mérnöki hivatalnak még egy Fehér Jenőt.

Nyiraty Dező főügyvédnek a gázgyári per helyett most már villanygyári pert.

Róna Dezsőnek pár körvadászatot.

Tisztviselőknak (B) listát sok sok ígérettel.

Közgyűlésnek pár zsidó virillistát. Lakáshivatalnak néhány légvárat lakásigénylők részére.

Korzonak üvegszilánkokkal kirakott utat a drótkerítés és az otromba villanyoszlop mellé.

Lámpagyújtogatónak sok teliholdat.

Goldschmidt malomnak ultimátumot a mérnöki hivataltól.

Tűzoltóknak szamarakat lovak

Kéziszövőszekek

vásznon, szövet, damaszt, 1 cm. kender, zsák, stb. szövésére minden háztartás részére nélkülözhetetlen. Csévék, bordák, nyüstök, feszítők, vetélők, stb. szövészeti cikkek. Részletfizetés. Kérjen ingyen prespektust. Fonalakra (pamut és len) kérjen árajánlatot.

Háziipari Textilművek R. T. Budapest, VII., Thökölyi-ut 46.

Hirdetmény.

Elhatároztam, hogy a raktáron levő egyes pár fekete és barna női félcipőket (francia és amerikai forma) —

160 ezer koronáért,

hogy a szegényebb osztály is cipőkhöz jusson a kiadásom.

— MINŐSÉGÉRT GARANTÁLOK. —

Stellner

cipőáruház

VÖRÖSMARTY UTCA I.

(Grauug-ház)

helyett, amelyeket séta kocsiszóra is lehet használni.

Rendőrségnek vállatásra pár vagon narancsot, mely az idén erre a célra savanyúsága miatt kiválóan alkalmas.

Csordának új legelőt a város-háza előtt.

Libáknak jogrendet.

Képviselelőlékeknek magasabb pódiumot, hogy nagyobb tudjanak igérni.

Scher Mukinak mandátumot a városi közigazgatásba.

Rokkantaknak hegedűt, melynek muzsikája mellett eltáncolják az érseki fát.

Köresmárosoknak két dudást és újabb artézi kutakat.

Tejárosoknak vízvezetékét.

Gazdagoknak új műfogakat, a krajcárokkal kivertek helyett.

Hivatalnokoknak jobb belátást.

Színigazgatóknak jobb kilátást.

Munkanélkülieknek új köpködőt.

Mozinak jó filmet.

Nyugdíjasoknak foltot a nadrágjukra.

Orvosoknak klienset, ügyvédeknek pacienseket.

Vicinálisoknak sinpár mellett korzót.

Kis bolti piacnak kofákat.

Bárányszállónak javasasszonyokat, akik ráolvasással megvédik az összeomlástól.

Költségvetésnek fogpiszkálókat az alátámasztásra.

Fehér Jenőnek megbízatást új tisztviselőtelep építéséhez.

Szociáldemokratáknak titkos választójogot az internáló tábor megválasztására.

Árminkának karácsonyfát.

Kalap nélküli járóknak cukorsüveget.

Kártyásoknak detektív partnert.

Ellenségeknek szolidaritást.

Földigénylőknek sírhelyet.

Utcaseprőknek azokat, akik más háza előtt szeretnek seperni.

Banktisztviselőknak utlevelet.

Magyar koronának létrát rödlipályá helyett.

Házassulandóknak jó szerencsét.

A városnak sok tervet.

Közigazgatásnak céltáblákat, melyeken túl lehet léni.

Lajcsi öröknek kegyelmes nyugdíjat.

Felsőöknak új Zerkovitz nótákat, amelyeket utca hosszatt füttyölhetnek.

Puskás Dezső dr. főjegyzőnek virgácsot, mert szükkeblű az újságírókkal szemben.

Tiszviselő telepeknek mentőövet fuldokló malacaik részére.

Külvárosiaknak emelődarut, amely őket a sárból kihuzza.

Meskó Zoltánnak Baján külön törvényszéket, mely csak az ő sajtóíreit tárgyalja.

Kiss György dr.nak újabb vállalatot.

Kiss Péter dr.nak Kiss György mérgefogát.

Weidinger Dezsőnek igazságos földreformot.

Az Ipartestületnek vélemény nyilvánítási jogot ipari közügyek-

ben a kereskedelmi Kaszinó helyett.

Kisgazdáknak „nagyüstöt”

Bankoknak magas kosztot eseléd tartással.

Lapunknak rikkanesot.

Munkanélkülieknek kártelit. Munkaajánlásnál új orrfintorítási formát.

Kamarásdunának tintahalat nyári csónak kikötővel.

Törvényhatósági bizottsági tagoknak közgyűlésre alkalmas tündérmeséket, melyek elbűvölik őket.

Horváth Bélának Mózes vesszejét, hogy vizet fakasszon vízvezeték részére.

Milkó Mátyásnak újabb pusztát Palesztinában.

A gójknak fordulást.

Reich Vilmosnak nagyobb városi rendelést.

Sándor Imrenek újabb pénzügyi tanácsokat most már a városi törvényhatóságon kívül a megyén is.

Városi tanácsnak öt kocsi akta köszönetet.

Fischer Jákónak új jóbarátot.

Koller Dezsőnek egyezkedési tárgyalásokat a sztrájkoló tisztviselőkkel.

Földbirtok reformot tárgyaló

Egy jó öreg asszony.

*Egy jó öreg asszony, elhagyottan, árván,
Ott lakik bent a kis faluvégen.*

*Boldogasszonyrózsa nyíldogál a házán;
Busan zöddell a korhadt nádfedelen.*

*El nem muló bánat gyászajlékának,
Éldegél szegény, de nincs nyugalma benne,
Gondolatim mindig, mindig oda szállnak
Mintha a jó asszony édes anyám lenne.*

*Valamikor egyszer szebb volt a kis hajlék;
Habár szegényes is, de énnekem drága,
Ma is örömet, boldogan meghalnék
Álomba szunnyadva, karjaiba zdrva*

*Nincs a jó asszonynak semmi gazdasága,
Rozsant hajlékának bágyadt szürkeségén
Estelenként olvad a sápadt mécs világa
Egy egy nagy magyarnak féltve őrzött képén.*

*Közöttük áll az ő fia képe;
Az ő reménysege, az ő imádsága,
Leakasztja olykor, meg-meg türelgeti,
Meg-meg csókolgatja s hull a könye rája.*

*Egy szomorú ősznek pusztá idényében
Üres lett a kunyhó lent a falu végen.
Elhervadt a Boldogasszonyrózsa.
Leborult zokogva a pusztá nádfedelen.*

*Nem lakik ott más, csak a szürke bánat,
A jó öregasszony elbúcsúzott tőle
Gondolatim már, már nem oda szállnak:
Egy elhagyott sírra ki a temetőbe.*

*Valamikor egyszer együtt jártunk ketten
Korhadtt fejfák között kint az örök honba
Ő zokogott s én virágot szedtem,
Egy régen berokadt kopár sírhalomra.*

*Megesett a szívem, hiszen rá gondoltam:
Én is így sírok majd valamikor egyszer
Elrejtettem könnyem és vígasztaltam;
Gyöngén átöltem, csókoltam egyszer.*

*Kebelembe rejtett édes anyám képén
Estelenként olvad a sápadt mécs világa:
Előveszem olykor meg-meg türelgetem
Meg-meg csókolgatom s hull a könnyem rája.*

Bartók Jenő.

Egy kis tükörkép az én amerikai misszionáriuskodásomból.

Irta: P. FEYSZ A. HUGOLIN
ferencrendi áldozár.

Sivit a szél. Kísértetiesen verdesi szobám ablakait. Kint vihar van, csak úgy neki ereszkedik a ház szegletének. Amikor a sorokat írom, az idő már jó éjfé felé haladt. Magam vagyok egyedül egy magányos plébánialak épületében. Senki sincs velem a házban. Még oly egyedül állónak nem éreztem magam sehol és sohasem ezen a világon! Oly furesa, szokatlan érzések töltenek el!

Ezen hely Gattenburgh, a new-yerseyi állam tán legkisebb helye, mely alig 4 utcából áll. Fenn magasan fekszik a Hudson folyam felett Palisades és Weehawken rendkívül meredek, kopár sziklák között, ahonnan nagyszerű kilátás nyílik Hudsonra, Hoboken és New-Yerseyre. Körülötte csupa gyárak, füstölög kémények, ipartelemek, öntödék, gép, acél, vas üzemek örökké füstölög kéményei.

Az egyszerű, igénytelen fatemplom és a vele együtvé épített paplak magányosan áll, távol a többi házaktól, kis emelkedésen. Vasrácsos kerítés veszi körül. Itt lakom most én és amire e soraim olvasni fogja a „Bajai Ujság” t. olvasó közönsége, amelynek számára itt leírom, micsoda élet körülmények között kell néha teljesíteni a nehéz apostolkodást még itt Amerikában is, — addig már én rég kiszabadultam ezen idegesítő helyzetből és újból boldog lakója vagyok az én reneszansz állomás helyemnek: New-Brunswicknek.

Ezen teljes egyedül lenni és éppen nem kellemes magánynak, mintha a civilizált világból több ezer kilométernyire és az emberitársadalomtól tökéletesen izoláltan élnék, — megfelel az én itteni életmódom is. Reggel félhatkor fölkelek, azután befűtök a központifűtés boilerébe (kazán), 7 órakor meghuzom a kis fatoryocska harangját, amelynek éles hangja messzi elhallik és figyelemzeti a környéket „Ave Mária”-ra. 8/8 órakor szent misét mondok, amelyen 5—6 ember szokott jelen lenni, akik fölfaradnak a templomcskába. A többiek nem érnek rá; már korán reggel elsietnek a bányákba, gyárakba, üzemekbe dolgozni, kenyeret keresni; — a gyermekek meg az iskolákban szédnek széjjel. Mibe után elkészitem magamnak a kis szükös reggelit. A szükség megtanított rá, hogy megfőzzem magamnak a kávé, felforraljam a kis tejecskét, amelyet naponta egy félliteres üvegben odahelyez a kapu elé a tejesbordó és a naponta kapott egy kenyérrel elfogyasztom a magam készítette reggelit. Bizony, így kezd a nap és így van ez minden nap!

Naponta egyszer jön erre felé a posta. Hoz új üvegeket (ha van) leveleket. A hivatalosakat elintézem, a lapokat elolvasom. És tovább folytatom magántanulásaimat, írok jegyzeteket, cikket; tanulok, fordítatok angolul. Időm van bőven mindehhez, mert napszámra sem keres föl senki. Az itteni hi-

ben a kereskedelmi Kaszinó helyett.

Kisgazdáknak „nagyüstöt”

Bankoknak magas kosztot eseléd tartással.

Lapunknak rikkanesot.

Munkanélkülieknek kártelit. Munkaajánlásnál új orrfintorítási formát.

Kamarásdunának tintahalat nyári csónak kikötővel.

Törvényhatósági bizottsági tagoknak közgyűlésre alkalmas tündérmeséket, melyek elbűvölik őket.

Horváth Bélának Mózes vesszejét, hogy vizet fakasszon vízvezeték részére.

Milkó Mátyásnak újabb pusztát Palesztinában.

A gójknak fordulást.

Reich Vilmosnak nagyobb városi rendelést.

Sándor Imrenek újabb pénzügyi tanácsokat most már a városi törvényhatóságon kívül a megyén is.

Városi tanácsnak öt kocsi akta köszönetet.

Fischer Jákónak új jóbarátot.

Koller Dezsőnek egyezkedési tárgyalásokat a sztrájkoló tisztviselőkkel.

Földbirtok reformot tárgyaló

hírónak beígért pontosságot és késedelmi kamatot.

Tisztviselő lakásépít. akeiónak sok kártyavárat.

Reiser Antalnak rádió telefont kocsik kirendelésére.

Schilling Endrenek a BSE. diszjelvényét.

Genál számvevőszéki tisztviselőnek zsepkést az örszál hasogatásra.

ELADÓ

Hofner 4 HP. magánjáró

cséplőgarnitúra

olyan mint az új, különféle

benzin és nyersolaj

motorok

és magány magánjáró

lokomotivok

4-os, 6-os. Megtekinthetők

Malagurszky Ferenc

gépgyárában, Baja, Buda-

pesti-ut 8—10. szám.

Összefoglaló tanönyv
a középiskola alsó négy osztályának teljes tananyaga két kötetben.
Algebra és geometria
a középiskola teljes tananyaga olyképen feldolgozva, hogy tanár nélkül is megtanulható. Megrendelhetők:
ZSOLDOS magántanfolyamánál
Budapest, VII., Dohány-utca 84.

sedő emphiteuzis magyarul örökhaszonbérlet intézménye benne él ugyan a magyar jogéletben, de nem olyan területeken, ahol egyébként elterjedése kívánatos volna.

— A kishaszonbérlet bérleti összege az örökhaszonbérlet intézménye útján mérsékelhető. A községek, közbiztonságokat nem éri veszély, mert az örökhaszonbérlet egy törlesztéses kölcsönben konvertálhatják. A községek, városok, közbirtokosságok és társulatok örökéletűek lévén kibérleteik örökhaszonbérre adhatók ki és így a kibérlet megterhelése évtizedekre beosztva a minimumra redukálható. Ha tehát a Mezőgazdasági Kamara könnyebbséget akar kieszközölni a kibérletek számára, úgy ezt az örökhaszonbérlet útján érheti el leginkább.

— Csodálatra méltó, de egyúttal érthetetlen is az az idegenkedés, amellyel a földbirtokreform kidfikatorai az örökhaszonbérlet intézményét úgy a törvényből, mint a novellából kihagyták s ezzel az új birtokos osztály helyzetét súlyosbították.

Az örökhaszonbérlet intézménye, ha nem is az egész vonalon és minden vonatkozásában, de kétségtelen, hogy a kis- és közép-birtokos osztály helyzetének könnyebbítését szolgálja s gazdasági és szociális eredményeket nyújt azon gazdaexistenciáknak, akiknek csalódását kísérhetik sokan kárörömmel, de amelyeknek bukása új veszedelmek csirait hordozza méhében.

x Legpraktikusabb karácsondi. Az elkövetkezett karácsonyi ünnepek alkalmával megnyugtató érzés tölti be mindazokat, akik az ajándékaikat és szükségleteiket a világhírű Semler J. cég karácsonyi occassió vásárára szereztek be. A cég, hogy előzékenységét vásárló közönséggel szemben újlag is bebizonyítsa, karácsonyi vásárára — a nagy kereslet folytán — december 31-én meghosszabbította. A vásár a Semler J. cég Budapest, V., Bécsi-utca 7. szám alatti fő- és IV., Koronaherceg utca 9. szám alatti fióküzletében van folyamatban s módot nyújt városunk és környéke közönségének, hogy valódi békebeli angol kelmekülönlegességeit a legmérsékeltbb áron szerezhesse be. Amint már előző számunkban is említettük, a vásár keretein belül kerülnek eladásra — óriási érdeklődés mellett — a londoni Semler cég (London 14. Golden Squaro) nagy orgalma folytán felhalmazódott és onnan Budapestre irányított szövetmardékok is.

A TUSCULANUM

BUDAPEST, IV. Kristóf tér 3. sz. alatti hatemeletes épületében tömeg, polgári és fenyűzési kivitelben a lakásrendezés összes műipari termékeiből iparművészeti tárgyakból és képzőművészeti alkotásokból

állandó értékesítő kiállítást tart.

Baja a jövő nagyvárosa

Uj fejlődés korszaka kezdődik. — Küszöbön a villanybevezetés — Nem ábránd többé a vízvezeték és csatornázás.

A vármegyeháza után a középületek sora fog emelkedni.

Ugy látszik mindinkább kezd városunkra az a közmondás valóra válni, hogy Baja a jövő nagyvárosa. Régi hírnevünk, amelyet évtizedekkel ezelőtt alapozták meg iparunkkal és kereskedelmünkkel, az idők haladásához való modernizálásunk elmulasztásával mindinkább alásüllyedt, úgy hogy a háborus években már alig ismerték el Baját városnak. Ennek hatása még most érezhető, amennyiben még számos rendelet, mely a törvényhatósági joggal felruházott városok fejlődését előmozdítaná, nem érkezik meg városunkhoz és így sok előnyt elvesztünk.

A vármegyének elég szomorú áldozatok árán Bajára való áthelyezése erős lendületbe hozta fejlődésünket. Felépült a vármegyeháza és így egy újabb monumentális épülettel gazdagodott városunk, a számos más előnyön kívül. A megyeszékhelyi miljöbe helyezkedve jutottunk csak igazán elmaradottságunk tudatára.

Felismerve hiányainkat minden irányban megindultak a fejlődésünket célzó munkálatok. Kiépítették a szárnyvasutat, munkálatba vették a vaskuti országutat, napirendre került a villany bevezetésének kérdése, stb. A jövő év kilátásai is hasonlóképpen sokat ígérők. Így a terv szerint napirendre kerül a templom tatarozása, a Bárány szálloda átalakítása tanonc iskola céljára. És amint feltétlen megbízható helyről értesülünk, tavaszra minden körülmények között megkezdik a postapalota és a Máv. osztálymérnöki palotának építését.

A lendületes előrehaladás kecségetető reményeket támaszt az iránt, hogy Baja pár éven belül újra méltó lesz régi hírnevéhez és ipara, kereskedelme, újra fel fog virágozni és városunk életének lüktető crejeként megnyeri a kereskedelmi kikötőt és a közúti Dunahidat is. Mert a kettő nélkül mindig érezni fogjuk bénaságunkat.

Az 1925. év közigazdasági helyzetképe.

Irta: Petrichevits-Horváth Emil dr. báró államtitkár.

Az elmúlt évben egy karácsonyi cikkemben az 1924. évre a munka nimbuszának helyreállítását helyeztem kiállításba s a konjunkturális üzletek erős megeszkökenését és azt hiszem felevesémet az események sok tekintetben igazolták.

De vajjon mi lesz a következő esztendő gazdasági helyzetének domináns jelensége. Azt hiszem, hogy a pénz vásárlóerejének megnövekedése, ennek következtében pénzsűke, áruolcsóbbodás és sok gyenge vállalkozás összeomlása. A magángazdálkodásnak egyetlen célja tehát okosan redukálni üzleteit és kiadásait, és hosszabb perspektívájú üzletek megkötését forszirozni, az eddig divatos alkalmi üzletek helyett. Kisebb haszonnal való kalkulálás és egy már divatjamult tényezőnek figyelembevétel, mely a régi jó béke közigazdasági életét juttatja eszünkbe, s ez az elfelejtett tényező: a rizikó. Elkövetkezik az idő, midőn az üzleteket nem fogják abszolút biztossággal köthetni, vagyis mikor az üzleteken veszteni is lehet.

Ez fogja azt az egészséges megtisztulást eredményezni a gazdasági piacokon, ez fogja a nem odaváló elemeket eltávolítani és a komoly szakértő munkát ismét a régi megérdemelt rangba visszahelyezni. Természetes, hogy ez keserű gyümölcsöket fog teremni a munkanélküliség szempontjából is, állástalanok és munkanélküliek tömegei fognak keresni elhelyezkedést és itt adódik az állam ré-

szre azon elsőrangú feladat, hogy mindazon közigazdasági tényezők számára, melyek akarnak és tudnak munkaalkalmat nyújtani, megfelelő legális segítséggel oly helyzetet teremtsen, mely megkönnyítse számukra egyrészt termelési tőkéhez való juthatásukat, másrészt gyártmányaik számára külföldi és belföldi elhelyezést. Az állam szempontjából tehát az eljövendő év két nagy problémát rejt magában: hasznos termelés és befeltesek számára megfelelő hitelek nyújtása, másrészt pedig okos tarifális és vámpolitikávali iparunk és kereskedelmünk védelme.

Azok ezt a hird-tétt kivágják, elteszik és a vásárlásnál előmutatják, azok 2 százalékos kedvezményt kapnak.

Herceg és Fodor

Budapest, VII. Thökölyi-ut 24. szám (A keleti pályaudvar mellett.)

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Férfi és női szövetek, posztó, visznak, karavásznak, selymek, mosó és kötött áruk, kész fehéreművek, ágyszerítők, szőnyegek, paplanok, függönyök, menasszonyi kelengyék stb. Nagy választékban.

Karácsony.

Szálljon áldás, szálljon béke
Amint fény száll a virágra,
Lásson vigaszt, puha fészket,
Édes anyát minden árva.
A boldogság fájó könnyet
Töröljön le lány kezével,
Törjön be a fényes sugár
Óda, ahol a bűn fészket.
Migóri bűnös bocsánattal
Rögös utját békén járja,
Kezdly, gögös vakhitének
Tévelygésit jókor lássa,
Szerelethe, békességre
Érjen minden a világon,
Hogy hű szívünk örömevel
Ünnepeljünk szép karácsony!

Krikovszky Vince

Megélénkült a képzőművészek tárlata iránt az érdeklődés.

December 30-ára halasztották a tárlat leszerelését.

A közelmúltban foglalkozott lapunk a bajai képző- és iparművészek tárlatával és szerény kereteink között méltattuk annak komoly művészi kiállított anyagát, valamint tért engedtünk annak a nagyfokú elismerésnek, mellyel Baja város intelligens közvéleménye adózik a kiállító bajai és a vendég Meilinger Dezső festő és Mindszenti Ferdel Lajos szobrászművésznek. Baja város műértő közönsége hálával adózik nagy-szerű művészeink nemes igyekezetéért, hogy városunkban képzőművészeti kiállítás rendszeresítésével, közönségünket új-meg-u. művészi élményeknek teszük részesévé és ezáltal művelését, kulturáját nevelik.

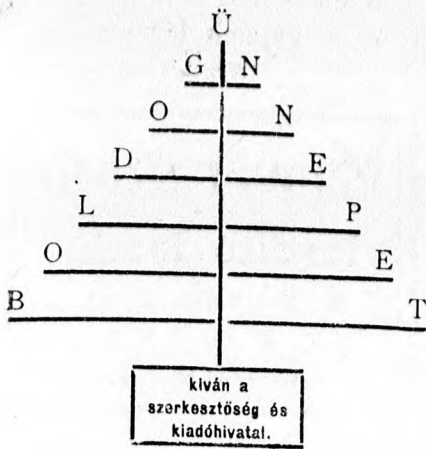
A már részleteiben is ismertett kiállítást szeretettel és nagy érdeklődéssel látogatja a nagy közönség, de ennek ellenére is nem hozta még meg eddig a kiállító művészek által hozzá fűzött reményeket. Magyarul: kaptunk művészt úgy a művészet terén, mint az iparművészet által, csodáljuk is, mert hisz a főváros akármelyik neves kiállító szalonjában kereshetünk ezen kiállítás-hoz hasonló nivóju tárlatot, de nincs meg tehetősebbjeinkben a művészpártoláshoz szükséges áldozatkészség.

A tárlatukon felhalmozott gyönyörű és igaz művészi anyagot bámulja mindenki, de egyebet vajmi keveset tesznek.

Művészeink pedig élni akarnak. Felhívjuk tehát ezuttal városunk és környéke közönségét, meglátogatva a kiállítást vásároljanak is. A kiállítás zárása december hó 24-ről 31-éig tolódot el és így az ünnepek alatt is kedves találkozó helye lesz a városunk érdeklődő közönségének.

A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T. szenzációs sörkülönlegessége a FŐSÖR, MALATA PEZSGŐ

HIREK.

Praktikus naptár.

- December 26-án: Az alsóvárosi Szivgárda előadása az Iparban d. u. 8-kor.
- 31-én: Dalárda Szilveszter estélye este 8 órakor a Nemzetiben.
- 31-én: Az Ipartestület Szilveszter estélye.

— **A Miasszonyunkról nevezett iskolánövörök** intézete hálás köszönetet mond a tanuló ifuság nevében mindazoknak, akik szöveget, írószereket, pénzt, cipőt, pohárélelmiszert s többféle hasznos tárgyat, nemkülönben a ruhák megvarrásával hozzá járultak, hogy 22 szegény családnak boldog karácsonyi ünnepeket szerezhessenek. A kis Jezus áldja meg érte őket.

— **Vitézi rend** bálja 1925. évi február hó 7-én lesz a pesti Vigadóban.

— **A bajai Ipartestület a körrel együtt** december hó 31-én saját könyvtára javára, színelőadással és tánccal egybekötött zártkörű Szilveszter-estélyt rendez. A „Tóth leány” népszínmű kerül bemutatásra. Ez az est az évzáró esték egyik legjobbjika volt a múltban, reméljük ez évben is ezt mondhatjuk el róla.

— **Uj bíró Dunaszentbenedeken** A község eddigi érdemes bírása Szill Gabor betegségére való tekintettel lemondott s helyébe Felnagy Károlyt választották meg.

— **A BSE.** február 1-én tartja nagyszabású táncmulatságát a „Gazdag lány” színházával kapcsolatban.

— **A forgalmi adó reformja.** A vidéki kereskedelem számára a jó formán lelkéletes a forgalmi adónak osztrák minta alapján megvalósítandó reformja és e mellett a szövetkezeti kérdés megoldása. A vidéki kereskedőtestületek mozgalmat indítottak, hogy a fővárosi kereskedőkkel karöltve követeljék a kormánytól a forgalmi adó haladéktalan reformját. Országsszerte nagygyűlésekre készülnek a kereskedők, amelyek közül az első valószínűleg még decemberben lesz Szegeden, ahol meg fognak jelenni a fővárosi és vidéki kereskedők kiküldöttjei is, annak demonstrálására, hogy az ország kereskedői osztályánál csatlakoznak a forgalmi adó reformjéért megindított mozgalomhoz.

— **A házasságkötések terén** Baja negyedik az országban. Ropant érdekes következtetésekre nyújt lehetőséget, hogy ha az egész országra vonatkozó arányszámokat a törvényhatósági jogú városok arányszámaival hasonlítjuk össze. Ezer lélekre esett Pécsett 11.4, Miskolcon 11.1, Budapesten 11, Baján 7.7, Debrecenten 6.8, Sopronban 6.7, Szegeden 6.2, Székesfehérvárott 5.7, Hódmezővásárhelyen 5.5, Győrött és Kecskeméten 4.1 házasságkötés. Ezekből a számokból megállapítható, hogy a sűrűn lakott és a nagyszámú proletariátussal bíró városokban a házasságkötések száma nagyobb.

— **December 25-én délelőtt 10 órakor nyílja meg a Szent Évet Magyarországon** Schioppa Lőrinc pápai nuncius. Karácsonykor, annak előestéjén Rómában Őszent-sége XI. Pius pápa nagy ünnepséggel bontja ki a Szent Kaput és nyíja meg a Szent Évet. Nálunk, Magyarországon karácsony első ünnepén fog lezajlani ez a fényes ünnepség a budavári koronázó főtemplomban, amely ünnepségen részt vesz az egész hivatalos Magyarország is. A főhercegi családok, a kormány, a nemzetgyűlés, a felsőbb bíróságok, a katonaság, a minisztériumok, a vármegye, a főváros, a katolikus intézmények és egyesületek küldöttségei. Az ünnepség 25-én, karácsony első ünnepén, délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a koronázó főtemplomban, amikor is Schioppa Lőrinc pápai nuncius fényes pápi segédjeivel mond főpapi misét. A mise közben Zadravcz P. István tábori püspök mond szentbeszédet, amelyben ismerteti a Szent Év jelentőségét és annak lelki kegyeit.

— **Megvédi a munkások munkakörejének jogosulatlan kihasználását** Mayer János földművelésügyi miniszter előterjesztésére a kormány a mezőgazdasági munkások munka erejének jogtalan kihasználásának megállításáról szóló törvénycikkének hatályát az 1925-ös évre kiterjesztette. Ezzel a földművelésügyi miniszter biztosítani kívánta hogy a mezőgazdasági munkások mindenütt megkapják munkájuk megfelelő értékét.

Karácsonyi álmok.

*Bűvös éjjel, karácsony éjjel
Álompör szállott szerteszéjjel.
A bűvpör mindenkihez eljutott,
S mind álmódott.*

*A gázkut arról, hogy van gáza,
Jó fűtésről a megyeháza.
Hámlet a létről, vagy nemlétről,
A Samu bácsi a hógylétről.*

*A tisztviselő álma hihetőleg
Rögtön kiutalt többhavi előleg.
S ezt hogyan kelljen meg nem adnia,
Mégálmódá Bud, Bethlen bűn fia.*

*Az éhenkórász álma teli líbas.
„Csak egy jobb lábát” kért a két ballabas.
Don Juan álma egy bájos jelenség,
A Győrki uré teremörtelenség.*

*... De minden álom lenge tünemény volt.
Világos reggel elszállt remény volt.
Csak Bud álmának jutott a valóból.
S a Samu bácsi érzi magát jól, jól, jól*

— **Szerbiának beütött a háború** Nemetszágból december folyamán ismét három millió és harmincezer aranyárnyék jövátételi öszeg érkezik. A miniszter anács már elkészült ennek az öszegnek a felosztásával, még pedig olyan formán, hogy félmillió aranyárnyékát hadikárosult mánásoknak juttatnak, huszezer márkát a belgrádi egyetem kap, a többi felosztják a különböző minisztériumok között. Elsősorban a közlekedésiügyi minisztérium részéről a felosztásra kerülő öszegből.

Kül- és belföldi „játékaruban” nagyvárosték ECKERT-nél.	6 pár hazai gyártmányú férfi szokni 43 ezer korona. ECKERT-nél.
---	---

— **Lassan folynak be a kereseti adók.** Az alkalmazottak (háztartásbeli kereskedelmi stb.) kereseti adójának kivétele a már ismert módon megtörtént. Ezen a kalommal a beszolgáltatása folyamatosan van állandóan, de nem azzal a pontossággal, mellyel történnie kellene. Azért felhívja ezutal a városi adóügyi osztály a munkaadókat és alkalmazottait, hogy a kereseti adókötelezettségüknek tegyenek eleget, mert az esetleges mulasztásoknál a késedelmi kamatok és szigorú bírságolás folytán csak súlyos károkat latják. Legnagyobb kárát szenved a késedelemnek a városi hataras, melynek tekményes hataras a kereseti adóbeszolgáltatás a fedezet.

— **A városok nem mindenütt** érvényesítették azt a takarékos-ságot, melyet a belügyminis-ter előír. A belügyminiszter rendelete folytán a vármegyei, városok és községek megkezdték aranyköltségetéseik összeállítását és ezt a munkát 4 hét alatt be kellett fejezniük. Először a vármegyei küldték be a belügyminisztériumba aranyköltségetéseiket és megála-

pitották, hogy a vármegyei aranyköltségetéseik összeállításánál mindenütt a legnagyobb takarékos-ságot elvet vitték keresztül. A városok aranyköltségetéseit a múlt héten szintén beérkeztek a belügyminis-teriumba, ahol folyik azok áttanulmányozása. Az eddigi adatokból az tűnt ki, hogy a városok nem mindenütt érvényesítették azt a takarékos-ságot, amelyet a belügyminiszter előír. Az aranyköltségetések felülvizsgálata után a maga megjegyzésével a legrovidebb időn belül visszaküldi a költségetéseket a belügyminis-teriumba, amely a pénzügyminis-terium állásfoglalásának megfelelően utasítja a városokat a költségetésben szükséges változtatások sürgős eszközzésére.

— **A bajai ciszt. reál-gimnázium** üdvözlő irata Vágó Rezsőhöz. A bajai ciszt. reál-gimnázium tanári kara a következő üdvözlő iratot intézte Vágó Rezsőhöz 30 éves jubileuma alkalmából: Nagyságos Igazgató Ur! Kedves Kartársunk és Testvérünk! Most, hogy harminc éve állsz mint tanár, majd mint igazgató a város azon ifjainak élén, akik kezük munkájával hivatottak építgetni a szebb megyer jövőjét: a tisztelők és ünneplők sorába állunk mi is, a Te kartársaid, a ciszt. Rend III. Béla-reál-gimnáziumának tanárai: E harminc éves pályá küzdelmeinek és sikereinek munkatársai vagyunk mi is, hiszen épp annyi ideje annak, hogy a közös munkatárs veled a közös sors, a boldogabb idők szelid örömei, e fájdalmas évek borongós napjai egygyé forrasztották szívünket a Tieddel. Büszke tanúi vagyunk mindig fölfelé egyenesedő pályádnak, együttérző tanúi vagyunk a munkás egyéniségedet övező köz-tiszteleknek, örömeidet-bánato-dat megosztó tanúi vagyunk szep-lőtelen, nemes életednek. Azért úgy éreztük, a Te ünneped némi részben a mi ünnepünk is, úgy éreztük, nem volna teljes az ünneplés harmóniája, ha a mi szívünk testvéri hangjai hiányoznának belőle. Ezel a testvéri szívvel, ezzel a testvéri szóval kérjük mindnyájunk legnagyobb éli Mes-terét: ápolja tovább lelkedben a nemes idealizmust, áraszson nem fáradó tagjaidda lankadatlan erőt, elmédnek világító olaját szaporítsa szüntelen, kíséren tovább az élet utjain a jó Isten áldása, családod, városod, tan...ányaid, és testvé-reid: a bajai ciszt. gimnázium tanári karának tisztelete és szeretete! Baja, 1924. december 20-án. Holczinger Titusz. Szekeres Fábrián, Medly Sebő, Mészáros Gel-ért, Csaplár Konrád, Tóth Ágoston, Majtényi Erik, Mohay Ádám, dr. Tordai Anyos. Szekely Károly, Molnár Samu dr., Gondán Felic-cián dr., Gáspár János, dr. Kolb Ciprián, Bándy Botdizsár.

Meint
kávé,
tea,
kakaó,
csokoládé az
Apollóban!

ALTESSE
CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY

FISCHER J.
FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
BAJA, KATONA JÓZSEF-U. 3.
(Volt Bözörcsök épület. Zárda melletti.)

Művészi felvételek.
Közírásvételeknek
25% kedvezmény.

Családi felvételek.
Speciális művészi
gyermekképek.
Izléses kivitelben.

Felvételek reggel 8 től
este 6-ig.

— Borzalmas családirtás Nagyváradon. Nagyváradról borzalmas családirtás híre érkezett ma a főkapitányságra. Balck Rudolf, a bécsi Duisberge-cég nagyváradai fiókjának vezetője több revolverlövéllel megölte három tagból álló családját, aztán öngyilkos lett. Az egész család meghalt. Balck azért követte el megrázó tettét, mert a rovacsozás alkalmával a pénztárban 120 ezer leí hiányt fedeztek fel.

A LEGJOBB fától női harisnyá minden színben 70 ezer kor. **ECKERTNÉL.**

Nagy választék gyermek harisnyában Eckertnél.

x Dr. Ritterné Tóth Eszter, Szent Antal utca 59. szám alatt angol és francia divat szalon nyitott, hol úgy kosztümök, köppenek, mint alkalmi és estélyi ruhák jutányosan és izlésesen készülnek.

x Házi orvosok figyelme! Még a bajt megelőzhetik, ha idejében felírnak paciensek részére 1 pár Reithoffer hócipőt Kararinkánál.

MEZŐGAZDASÁG.

Vedekezzünk az almafa vértetű ellen.

Csonka hezánk pünkösternő vidékein az almafa állományban óriási károkat okoz egy kis rovar, amelyet közönségesen vértetűnek szoktak nevezni. A vértetű könnyen felismerhető, mert azokon a helyeken, ahol megtámadja a fát, a fa sebeit finom viasszerű fehér moholy fedi. Ha ezt a fehér moholyt kezünkkel eldörzsöljük, ujjunk piros lesz, mintha vörös tintába mártottuk volna.

A vértetű igen kártékony, mert nemcsak hogy megakadályozza a fa fejlődését, hanem lassankint el is pusztítja. Csaknem kizárólag az almafán él és csak ritkán vándorol át a körte, vagy a birsalma-fákra is. Az almafának leginkább a derekán, a vastag ágain és a galyain, továbbá az éves hajtásokon és a gyökérsarjakon telepszik meg, olyan helyeken, ahol a fán

valami sérülés esett. A szívási sebek rákfenés dagarna'okhoz hasonló csunya sebek, amelyek a szélükön ugyan be-behegedeznek, azonban belsejük fekélyes, rákos marad.

A vértetű lombhullástól március végéig lehet a legjobban irtani. Az almafán lévő összes sebeket, tekintet nélkül arra, hogy vértetűvel fertőzöttek-e vagy sem, éles késsel úgy kell kivágni, hogy a szélük sima legyen. Az így kivágott sebeket bekenjük vértetűkátránnyal, még pedig úgy, hogy a kátrány ne csak a sebet, hanem a seb szélén túl még egy ujjnyira betakarja a fát.

Nem szabad a fákon egyetlen egy rityott sebet sem megőrtni, mert a be nem kent sebek újabb vértetű meglepedésre adnak alkalmat. Ugyanis a vértetű hihetetlen gyorsan szaporodik. Évente 8-10 ivadéka van s egynék évente több millió utóda lehet.

Az olyan galyakat és ágakat, amelyek vértetűvel majdnem végig el vannak borítva a legjobb egészen levégri és rögtön elégetni. Ugyisint gondosan összegyűjtendők és elégetendők a fa sebhelyeinek lemeztésékor lehullott forgácsok is.

Néha a vértetű úgy ellepi a fát, hogy a fák koronája, mintha hópehelyekkel volna megrakva, egészen fehéresnek látszik. Az ilyen fát már nem lehet megmenteni, a legjobb, ha kivágjuk, elgázoljuk és helyibe elterítős fiatal fát ültetünk.

A vértetűirtás alkalmával igen ajánlatos a fák törzsét és a vastagabb ágakat 15 százalékos gyümölcsfaharbolineummal végigmosni vagy bőven megpermetezni, hogy az ott rejtőzködő különböző pajzstetvek elpusztuljanak.

Az irtás után egy két hét múlva újból meg kell vizsgálnunk vértetves fáinkat s ha valahol új fertőzést észlelünk, úgy kell eljárunk, mint az első esetben. Ha ezt az eljárást egy évig néhány-szor megismételjük, úgy kis munka és kevés költség árán rövidesen teljesen megszabadulunk almafáink legnegyebb ellenségeitől.

A növényvédekezésre és védekező eszközökre vonatkozóan a hozzáfutató gazdáknak részletes felvilágosítással díjtanul szolgál a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Növényvédelmi osztálya (Kecskemét, Rákóczi-ut 5. szám.)

Gudapesti terményárak
(1924 dec. 24. délután)

Buza	uj	510 000—525 000 K
Rozs	uj	427 500—432 500 .
Árpa		400.000—500.000 .
Zab	uj	395 000—410 500 .
Tengeri		260.000—265 000 .
Korpa		220.000—222 500 .

Kiadótulajdonos:
Vitéz Fehérvary Dezse.
Feltaláló: Horváth Gyözö.

5116/1924 szám.

Pályázati hirdetés.

Gura községben megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek 1925 január 6-ig.

A szabályszerűen felszerelt kérvények alulírottához nyújtsák be. A községben divó nyelvek: magyar, német és bunyevác.

A községi orvos javadalmazása a 141.000/1924 számú rendeletben van szabályozva. B. j., 1924 december 16. Vojnich Máté s. k. főszolgabíró.

zása a 141.000/1924 számú rendeletben van szabályozva. B. j., 1924 december 16. Vojnich Máté s. k. főszolgabíró.

Magyar-szerb

fordító iroda

Tóth Kálmán utca 21. sz. a.
LUKIN SÁNDOR
kir. törvényszéki hites tolmács.

Mühlhauseni kötőgépek képviselője és egyedüli árusítása **FRÄNKL és HORVÁTH.**

A Karácsonyra

nagy örömet akar szerezni, a legszebb, leghasznosabb, így a legolcsóbb ajándékot vásárolhatja :-:

Fränkl és Horváth-nál.

Legalkalmasabb — legolcsóbb
KARACSONYI AJÁNDÉK.

Hócipő női, magasszerű, finom gyapjúbélés-sel — 265 ezer	Női sárcipő kitűnő minőségű — 88—110 ezer
Svéd hócipő legelegánsabb kivitel — 350 ezer	Eredeti Reithoffer (Wimpasing) nyelvés extra la minőség gyönyörű fazonban 125 ezer
Eredeti Reithoffer (Wimpasing) magasszerű, finom teveszőr bőléssel — 310 ezer	Férfi sárcipő abszolút megbízható minőség — 100—125 ezer
Gyermekhócipő 200-220 ezer	Eredeti Reithoffer (Wimpasing) gyártmányu, nyelvés, extra la minőség — 150 ezer
Téveszőr házcipők Ia. minőség, áthajtos, bőrtalppal 90-100 ezer	Gyermeksárcipők 65-75 ezer
Magas csattos házcipők alacsony sarokkal 140, férfi részére 160 ezer	
Tornacipők gummi-, bivalybőr- vagy vastag vörös gummitalppal.	

Schäfer-cégnél, Budapest Döbrentei-tér 4. szám. Telefonszám: 5-71
Kereskedőnknek engedély — Vidékre utánvétellel. — Alapítattott: 1888

Miért olcsó és jó a fehérnemű

ERŐS ARNOLD

cégnél? BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 33. Telef. n. 103-94.
mert saját műhelyében készíti a legjobb anyagból és a legjobb munkásokkal.

Férfi zefiring divatmintával	125.000 K.
Selyem vagy taye mellű ing	160.000 .
Hálóing egész hosszú	135.000 .
Alsónadrág hosszú	85.000 .
Zsebkendő 100 különböző mintával darabja	7.000 .
Női ingek kézi himzett vászonból	50.000 .
Mői hálóing batisztsifonból egész hosszú kézi himzett és kézi aszur	160.000 .
2 részes készlet, ing és nadrág	170.000 .
Zsemper leitenchen, kézimunka	85.000 .
Alvó és nappali pyjamak mérték szerint, gyapjú flanelből, divatszineken	400.000 .
Kelengye lepedővász. on 160. cm. széles méterje	55.000 .
Finom fehérnemű sifon	27.000 .

Mindennemű vásznak, damasztok és törülközők gyári áron. Vidéki rendeléseket utánvétellel küldünk. Meg nem felelő árut kicserélünk, vagy pénzt visszaadunk. Nagyobb bevásárlásnál fél vasúti költséget megtérítünk.

Selyemfényű női harisnya párja 38 ezer kor.	Fályol divatharisnya párja 60 ezer kor.	Fegyháskötésű férfi zokni 6 pár 45 ezer kor.	Reform női nadrágok minden színben 35-50 ezer kor.	Fehér damaszt elejű férfi ing 100 ezer kor.	Selyem nyakkendők darabja 36-45 ezer kor.
--	--	---	---	--	--

Nagy karácsonyi occasió a Zádor bazárban, Baján.

Közfiszviseleőknek 5% engedmény.

Játékaruból dec. 15-ig 10% engedmény.

6 személyes porcelán étkezéslet 800 ezer kor.	6 személyes kávéa készlet 180 ezer kor.	Játékiállítás megnyitott december 1-én.	Női- és férfi bőrtárcák nagy választékban.	Alkalmas ajándéktárgyak férfiaknak, nőknek és gyermekeknek.
--	--	--	--	---

Krupity Mihály

szücsmesternél mindennemű szücs és szőrmeárak, valamint kész sportbundák rendelésre is bármilyen fazonban a legizlősebb kivitelben és jutányos árban készülnék

Baja, Erzsébet királyné-ut 37.

Takarékos fűtés

a „HUBER“-féle szabadalmazott kályhával. Hatféle nagyságban készülnék. 50 százalékos tüzelőanyag megtakarítás mellett 100 százalékos hőfokozást eredményeznek. Egy pillanat alatt átalakíthatók takaréktűzhelynek is, sőt fűtéshez vízmelegítő tartánnyal szerelhetők. A kályhával egy hónap alatt megtakarított tüzelőanyag értéke elegendő vételárra. Minden nagyságu mintakályha megtekinthető és a rendelés eszközölhető a

Baross Szövetség

elnökségénél.
(Nov. 1-től Zárda-utca Posta bérpalota.)

Vas-, rézbutor-, ágybetétek. Összesukós ágyak, réz függönyrudak. Legolcsóbban szállít.

PROHÁSZKA - gyár

Budapest, VI., gr. Zichy Jenő-u. 46.

Elsőrendű mechanikai javítási munkák egyedül **SZABÓ GÉZA** puskaműves mechanikai javító műhelyében készülnek. Győződjön meg! Baja, Árpád-utca 12. (Halpiaccal szemben) Uj fegyverek érkeztek.

Borbély és fodrász iparosok

anyag és árubeszerzési szövetségének 16. sz. elosztó főnöke **BAJÁN**

GINDER J. fodrásznál

Erzsébet királyné-utca 18. szám

Nagybani árak

—: kicsinyben is —:

illatszer, pipere

és fodrászati cikkekben.

Hólapát és nyirfasespró

elsőrendű minőség
Ujry Pál Fiai
sodronyáru telepe Baja.

Üzletáthelyezés.

Ernyőkészítő játék és rövidáru üzletemet Erzsébet királyné utca 17. sz. alá helyeztem át. Raktáron tartok: Női és gyermek harisnyákat férfi és női fehérneműt, divat ernyőkben a legnagyobb választék. Kézimunka előnyomást, Ernyő áthúzásokat, Átalakításokat és javításokat a legpontosabban készítek. — Tisztelettel Városl. Ferenecé Klíma Mária.

Gijelt inspekciós
december 22-től dec. 29-ig
eggeti fel 8 óráig és vasárnap délután nyitva
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ

MEGJELENT
a „BAJAI UJSÁG“ kiadásában a
„Délvidéki Családi Naptár“
Terjedelme 128 oldal.
Kapható az „Új Élet“ könyvkereskedésben.

FRANKL és HORVÁTH

mechanikai műhelye.
Baja, Budapesti-ut 15.

Képviseletei és egyedárusításai:
Phoenix varrógépek, Mühlhausen és Styriai kőszögök, Premier kerékpárok, meter kerékpárok, Preos írógépek képviselete, Alfa Separátorek és vajköpülő gépek. Összes mechanikai cikkek. Határozottan nagy raktára, szakaszról javító műhelye, jól állás mellett Kőszögűtők, írógép kellékek. Erzsébet utca 15.

BUTOROK

hálók, ebédlők, szalongarniturák
olcsón kiárusítottak

SZABÓ FERENC

asztalosmesternél

— Barcs-utca 4. szám. —
Ugyanott tanoncok felvétetnek.

Ingyen kap

egy

előjegyzési heti naptárt

ha legalább 100,000 koronáért,

vagy pedig egy darab 128 oldalas

Délvidéki

Családi Naptárt,

ha legalább 200,000 koronáért

vásárol az

Uj Életben.

Baja, Vörösmarty-utca 4.

Olesó árak.

 Elsőrendü áru.

Figyelmes kiszolgálás!